

SPOPADI MED NEMŠKIMI FAŠISTI IN KOMUNISTI

ŠESTNAJST TISOČ UNIFORMIRANIH
FAŠISTOV JE POD VODSTVOM
HITLERJA DEMONSTRIRALO

Petintrideset oseb je bilo ranjenih, en komunist je bil usmrčen. — Policija je aretirala dosti demonstrantov. — Voditelj nemških socijalistov je govoril ob grobu Horsta Wessela. — Policija je preiskala Liebknechtovo hišo. — Komunisti so proklamirali protifašistični teden.

BERLIN, Nemčija, 22. januarja. — Narodni socijalisti (fašisti) so vpriporili veliko demonstracijo na Buelowplatzu in na pokopališču, kjer je pokopan fašist Horst Wessel, katerega so ustrelili komunisti. Po raznih delih Berlina je prišlo do hudih spopadov in prelivanja krvi. En komunist je bil usmrčen, petintrideset oseb je bilo pa ranjenih.

Komunisti so odločno protestirali, ker je vlada dovolila fašistom demonstracijo.

Policija je aretirala več sto oseb. Glavni stan komunistične stranke, takozvano "Liebknechtovo hišo", so preiskali, pa so našli v nji samo komunistično literaturo, toda nobenega orožja.

Zvečer je sporočila policija, da je vsepovsod zavladal mir. Fašistične demonstracije se je udeležilo nad šestnajst tisoč uniformiranih narodnih socijalistov.

Ob grobu Horsta Wessela, katerega so pred par leti usmrtili komunisti, je govoril fašistični voditelj Adolf Hitler. Pozneje se je vršilo veliko fašistično zborovanje v Sportpalast, kjer je Hitler zaključil svoj govor z besedami: — Prosimo Vsemogočnega, naj nam da tisto moč duha in pozhrtvalnosti, ki so jo pokazali naši mučeniki.

Ko se je vršil po mestu obhod, so politični nasprotniki zmerjali fašiste ter metali kamenje nanje.

Na Aleksandrovem trgu so skušali komunisti vpriporiti protidemonstracijo, nakar je posegla policija vmes.

Komunisti so skušali zadržati pohod fašistov s tem, da so polili ulice s petrolejem in ga zažgali. Neki most se jim je posrečilo začasno zablokirati.

Hitlerja je stražilo petnajst policistov. Sprva ni smel nihče brez izkaznice na Buelowplatz, pozneje so pa komunisti prodrli policijski kordon ter razvili velike lepake z napisi:

— Mi smo proti vojni, fašizmu in lakoti! Dajte nam dela in kruha!

Vsak poskus, da bi komunisti vpriporili protidemonstracijo, se je izjalovil. Policijski krepeci so padli po plečih in glavah.

Na pokopališču je bila spuščena rezmeroma le mala množica ljudi. Ko je Hitler odkril spomenik padlemu tovarišu, je padal gost sneg. Poleg fašističnega voditelja sta stala dva duhovnika.

Pristaše je vzpodbujal k zvestobi in vztrajnosti ter rekel:

— Danes ne žalujemo samo za Horstom Wesselom, ampak se tudi veselimo časa, ko bo konec nevednosti, stiske in lakote. Tedaj se bo pokazala Nemčija v vsej svoji veličini in moči.

Na grob usmrčenega fašista je bilo položenih vsepolno vencev, med njimi tudi venci princa Avgusta Viljemina, bivšega cesarja in bivšega prestolonaslednika.

Komunisti so nocoj razglasili, da se bo s prihodnjim torkom začel protifašistični teden, tekom katerega se bodo vršila po Berlinu in predmestjih velika komunistična zborovanja.

Ospopadih med komunisti in fašisti poročajo tudi iz Lipskega in Kolina.

V obeh mestih se je morala policija posluževati orožja, da je napravila red.

Angleško delavstvo bo protestiralo

PAPEŽ SKLICAL
KONZISTORIJO

Kardinali se bodo zbrali 13. marca. — Mogoče bodo tudi imenovani novi kardinali. — Kardinali bodo odprli sveta vrata.

Rim, Italija, 22. januarja. — Nopričakovano je papež Pij XI. sklical konzistorij kardinalov na ponedeljek 13. marca v očitnem namenu, da določi tri kardinala, ki bodo ob pričetku svetega leta odprli sveta vrata.

Za imenovanje treh kardinalov ni neobhodno potrebno, da bi papež sklical konzistorij, zato prevladuje splošno mnenje, da ima ta konzistorij tudi namen imenovati nove kardinala, kajti kardinalski zbor je že dolgo časa zelo razredčen.

Ko bo enkrat sklican konzistorij, bo mogoče papež imenovati nove kardinala in določiti tri kardinala, ki bodo odprli sveta vrata. Vatikanski krogi zatrjujejo, da papež ni ničesar objavil glede namena konzistorija.

Trije kardinali bodo 1. aprila, ko se prične sveto leto, odprli sveta vrata v baziliki sv. Janeza Lateranskega, sv. Pavla izven vatikanske države in sv. Marije Velike. Papež pa bo sam odprl sveta vrata v baziliki sv. Petra.

Že več mesecev so cerkveni krogi pričakovali, da bo papež v kratkem sklical konzistorij, ker je veliko praznih mest v svetem kolegiju. Ker so leta 1932 umrli trije kardinali, se je njih število skrajšalo na 53, vsled česar je praznih 17 kardinalskih mest. Sedaj je 27 tujih kardinalov in 26 Italijanov. Zadnji konzistorij je bil v juliju 1930.

Tekom desetih let je papež Pij XI. imenoval 22 kardinalov. V istem času je umrlo 49 kardinalov, med temi jih je bilo 12, ki jih je papež Pij imenoval.

BOMBA ZA JAPON-
SKEGA GENERALA

Šanghaj, Kitajska, 22. januarja. — Ko se je v glavnem mestu Čangčun države Mančukoa nahajal vrhovni poveljnik japonske vojske v Mandžuriji, general Nobuosi Muto, je eksplodirala bomba, in general je bil ranjen.

Pri isti eksploziji bombe pa je bil ubit ministrski predsednik Čang Hsiangsu. Vendar pa ta vest ni potrjena, ker je japonska vpejala strogo cenzuro.

O istem času prihajajo poročila, da Japonska pošilja vojaštvo v severno Kitajsko. Število japonskega vojaštva se čeni na 250.000 mož.

Kitajci se pripravljajo na odločen odpor in zbirajo posebno veliko vojaštvo ob Rmenem morju ter ob reki Yangtse.

Tungia, Mandžurija, 22. jan. — Že tretjič v enem tednu so japonski aeroplani bombardirali kitajske čete v okraju Kailu v provinciji Jehol.

Japonci zatrjujejo, da so aeroplani povzročili veliko škodo. Japonci pravijo, da so bombardirali te kraje, da preprečijo kitajski naad na važno železniško križišče ter napad na mesto Kailu.

VROČI BOJI V
GRAN CHACO

Padlo je 300 Bolivijcev. — Pri napadu na paragvajske utrdbe je bilo ranjenih 600 Bolivijcev.

Asuncion, Paragvaj, 22. jan. — V dvodnevni boji v Nanawa okraju je bilo ubitih nad 300 bolivijskih vojakov in nad 600 ranjenih.

Kot poroča paragvajski generalni štab, je 4000 Bolivijcev napadlo 10.000 Paragvajcev, ki so napad odbili. Vroči boji se še vedno nadaljujejo.

Bolivijci so pričeli napad v namenu, da bi zavzeli važno strateško točko, da bi bilo njihovo stališče v slučaju mirovinih pogajanj tem bolj povoljno. Nekaj tednov je vladal v Chaco okraju popoln mir, ker zaradi deževja ni bilo mogoče prevažati vojakov in municije.

La Paz, Bolivija, 22. januarja. — Napad na paragvajske postojanke v Nanawa okraju je izval najlutejšo bitko v osmih mesecih nepovodene vojne med Bolivijo in Paragvajem. V teh bojih je bilo žrtvovanih že več tisoč življenj.

Boji so se pričeli zgodaj jutraj ter so se nadaljevali ves dan in noč ter naslednji dan. Na obeh straneh so bile velike izgube. Bolivijski generalni štab poroča, da je mnogo paragvajskih vojakov, ker so bili že vsled dolgih bojev preveč izmučeni, dezertiralo. Bolivijski zunanji minister je sporočil svojemu zastopniku pri Ligi narodov, da Paragvajci razbijajo strupene pline proti Bolivijcem.

Imamo zanestljiva obvestila, — se glasi v poročilu, — ki kažejo, da je v botaničnem parku v Asuncionu kemična tovarna, katero vodi nek Evropejec in ki izdeluje strupene pline. Pet sto žena izdeluje maske proti plinom.

V bojih v Nanawa okraju je bilo največje število vojakov, odkar so se pričeli boji pred enim letom. Paragvajski vojniki imajo okoli 22 strojnih pušk in mnogo drugega lahkega orožja.

OBOROŽEVANJE JE
RAZSIPANJE

Berlin, Nemčija, 21. januarja. — Dokler bo Francija, ki je najbolj militaristična država na svetu, oborožena do zob, bo Nemčija zahtevala, da ji je priznana pravica, da se oboroži za svojo obrambo.

To je naziranje odgovornih nemških oblasti, kakor tudi naziranje raznih vojaških organizacij. Posebno nemška mladina zavzema to stališče.

Nemška mladina pravi, da Nemčija ni bila kriva svetovne vojne in če bi tudi bila kriva, mladi rod zaradi tega ne bi smel trpeti za grehe svojih očetov.

Vsa nemška javnost zahteva pravico, da se sme Nemčija oborožiti v sorazmerju z drugimi državami.

— Dovolite nam to in delovali bomo skupno z drugimi državami za splošno razoroženje, — je splošni klic v Nemčiji.

JAPONSKA
JE POSVARILA
KITAJSKO

Zunanji minister pravi, da je Jehol neočljiv del Mančukuo. — Japonska je čuvajka miru v Aziji.

Tokio, Japonska, 22. januarja. — Japonski zunanji minister grof Yasua Učida je v svojem govoru pred japonskim parlamentom svaril kitajsko vlado in narod proti "nesrečnim posledicam", do katerih mora priti, ako bo Kitajsko še dalje silila v provincijo Jehol, ki je po njegovem zatrdilu neločljiv del nove države Mančukuo, ki je bila postavljena s pomočjo japonske armade.

Kitajski je grof Učida priporočal, da resno premisli, predno bi nastopila pldoti japonskim vojaškim podjetjem v Mandžuriji. Poleg tega je grof Učida razpravljajal še o drugih točkah japonske politike ter je koncem svojega govora zahteval za Azijo Monroe doktrino, kar pomeni: "Azija Azijatom!"

Govor grofa Učida pomenja oster nastop japonske vlade proti ostalim državam sveta, kakor tudi japonski delegat v Ženevi Yosuke Matsuoka kljubuje vsem državam, ki so zastopane v Ligi narodov. S tem je Učida pokazal, da hoče Japonska zasledovati zunanjo politiko neodvisno od politike drugih držav.

Poslanci so z veliko napetostjo poslušali govor zunanjega ministra. Pred palačo poslanske zbornice je bila močno policijska straža, da prepreči vsak nemir. — Prepričan sem, — je rekel grof Učida, — da bodo z ozirom na nagli napredek Mančukuo in na splošni dobrobit celega sveta, Liga narodov in vse vlade držav priznale naše pravilno stališče, ki smo ga zavzeli glede Mančukuo. Niti najmanj ne dvomim, da bodo Kitajci tudi prišli do prepričanja, da jim je treba skupaj delovati z Japonsko in Mančukuo, vsaka država za sebe, toda v skupnem delovanju za mir na Daljnem iztoku.

Grof Učida je poudarjal, da je v Jeholu več tisoč japonskih in kitajskih vojakov. Učida dolži Kitajce, da povzročajo nemire v Jeholu pod vodstvom maršala Čang Hsueh-lianga, katerega so Japonci pred več kot enim letom izgnali kot vladarja Mandžurije.

Grof Učida je poudarjal, da je v Jeholu več tisoč japonskih in kitajskih vojakov. Učida dolži Kitajce, da povzročajo nemire v Jeholu pod vodstvom maršala Čang Hsueh-lianga, katerega so Japonci pred več kot enim letom izgnali kot vladarja Mandžurije.

Grof Učida je poudarjal, da je v Jeholu več tisoč japonskih in kitajskih vojakov. Učida dolži Kitajce, da povzročajo nemire v Jeholu pod vodstvom maršala Čang Hsueh-lianga, katerega so Japonci pred več kot enim letom izgnali kot vladarja Mandžurije.

Grof Učida je poudarjal, da je v Jeholu več tisoč japonskih in kitajskih vojakov. Učida dolži Kitajce, da povzročajo nemire v Jeholu pod vodstvom maršala Čang Hsueh-lianga, katerega so Japonci pred več kot enim letom izgnali kot vladarja Mandžurije.

ZDRAVILO PROTI PLJUČNICI

Washington, D. C., 22. jan. — Dr. Edward E. Ziegler je naznanil, da je iznašel novo zdravilo proti pljučnici. Svoje zdravilo, katero je imenoval pneumocholin, je preizkušal na zajeh in se je dobro obneslo. Vsi zajci, katerim je vcepil zdravilo so bili varni pred napadom pljučnice, ko bi v drugem slučaju poginili.

Dr. Ziegler je priporočal, da bi se to zdravilo uporabljalo v šolah in vojašnicah, da bi otroci in vojniki bili varni pred boleznijo.

TORNADO V TEXAS

Paris, Texas, 22. januarja. — Ko je divjal tornado po farmerski pokrajini v severnem delu države Texas, sta bili ubiti dve osebi in 19 ranjenih.

PETI FEBRUAR BO ZGODOVINSKI
DAN ZA ANGLEŠKO DELAVSTVO

LONDON, Anglija, 22. januarja. — Angleški delavci nameravajo 5. februarja v Hyde parku v Londonu vpriporiti veliko demonstracijo. — Demonstracije se bodo vršile pod vodstvom National Joint Council of the Trade Congress, ki je pridobil za sodelovanje tudi Labor Party, Parliamentary Labor in Cooperative Union.

Demonstracije imajo namen protestirati proti vladni politiki glede nezaposlenosti in proti znižanju podpore brezposelnim.

Za to demonstracijo se je prijavilo delavstvo 21 velikih mest; med njimi Birmingham, Bristol, Liverpool, Glasgow, Hull, Manchester, Leeds, Newcastle, Edinburgh, Cardiff in Sheffield.

Za to demonstracijo je bil London razdeljen na šest okrajev. V teh okrajih se bodo zbrale posamezne skupine in se bodo pozneje sestale v Hyde parku ob Victoria obrežju ob reki Thames.

Z dežele bodo prišli posamezni oddelki v vlaki in avtomobili. Vsi pa bodo v veliki paradi korakali v Hyde park, kjer bo postavljena osem govorniških odrov in na vsakem bodo govorili trije govorniki.

IŠČEJO GROB
POCAHONTAS

London, Anglija, 21. januarja. — Kraljica Marija se je odločila, ko je obiskala Mrs. Jane Torney, potomko moža princepe Pocahontas, da pusti natanko dognati, kje se nahaja grob indijske princepe Pocahontas, ki je, kakor pravi legenda, umrla vsled srčnih bolečin.

Indijska princepa je imela dvajset let, ko so se spomladni angleški kolonisti naselili v Jamestownu. Zaljubila se je v kapitana Johna Smitha. Toda Smith se je vrnil na Angleško in Pocahontas se je zaobljubila, da se nikdar ne poroči. Toda v Ameriko je prišla vest, da je kapitan Smith umrl in Pocahontas je poročila Johna Rolfeja, ki je bil uradnik pri Jamestownu.

Dve leti pozneje, je Rolfe odpotoval s svojo ženo, ki je po krstu dobila ime Rebeka, in svojim sinom na Angleško. Pocahontas je dobila sprejem kot princepa ter so ji na kraljevem dvoru priredili svečan sprejem. Tedaj pa je izvedela, da je kapitan Smith še živ, vsled česar, kot pripoveduje legenda, ji je počilo sree.

Vrnila se je hotela v Virginijo, toda umrla je na ladji v Gravesendu, kjer je bila pokopana v grobnici pod evankeljsko sv. Jurija. Pozneje se je raznesla govorica, da je bila njena krsta prenesena v cerkev sv. Janeza Evangelista v Londonu, toda, ko so odprli krsto, njenega trupla niso našli v njej.

KRISTUSOVA KRSTA
BO RAZPOSTAVLJENA

Vatikan, 20. januarja. — Sveta krsta, v katero je bil bajje položen Kristus po križanju, bo letos v svetem letu izložena vernikom v pogled.

Krsta, ki je bila zadnjih pet stoletij v posesti italijanske kraljeve rodovine, je shranjena v mramornati krsti, ki je pokrita z dragimi kamni, v katedrali v Turinu. Kralj Viktor Emanuel je dovolil, da se se sme krsta pokazati ljudstvu.

FARMERJI NASPROTUJEJO
PRODAJI

Willmar, Minn., 22. januarja. — Tisoč farmerjev se je zbralo in so prepričali da ni bila na javni dražbi prodana farma, na kateri je Soren Hanson živel 57 let. Sheriff Anderson je preložil prodajo za dva tedna.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Bakker, President L. Benedek, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na štiri leta	Za pol leta	\$3.50
Subscription Yearly \$6.00		

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Dopolni bres podpis in osebni se ne priobčijo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3578

NA FARME!

Bodoči predsednik Franklin D. Roosevelt se je pred kratkim v nekem svojem govoru lotil problema, okoli katerega hodijo politiki kakor mačka okrog vrele kaše.

Govoril je o depresiji, pa ni mlatil prazne slame in ni pital naroda s praznimi obljubami, ampak je pokazal pot, ki naj bi ameriški narod povedla iz sedanjih neznosnih razmer.

Na podlagi zanesljivih podatkov je Roosevelt ugotovil, da je v deželi približno dvanajst milijonov delavskih oseb, ki so brez dela in zaslužka.

Celo leta 1929, ko je bila prosperiteta na višku, je bilo v Ameriki tri milijone nezaposlenih. Pa tudi če se vrnejo boljši časi, bi se vedno znašalo njihovo število nad pet milijonov.

Kaj bo s temi milijoni? Na to vprašanje je skušal odgovoriti bodoči predsednik.

— Predvsem moramo obnoviti ravnotežje med prebivalstvom. V mestih je preveč ljudi, na farmah pa premalo.

Ta predlagana rešitev delavskega vprašanja se da nakratko označiti z besedami: — Nazaj na farme!

Industrijska središča so se v zadnjih desetletjih strahovito povečala. V normalnih časih žive ljudje iz rok v usta, ko pa pritise gospodarska kriza, so kaj kmalo odvisni od javne dobroteljske. Prihranki hitro skopne in vsi drugi viri usahnejo.

Gospodari mečejo družine iz stanovanj, pred uradi dobroteljskih družb se pa tvorijo krušne vrste, katerim ni ne konca ne kraja.

Zemlja pa še vedno preživlja onega, ki jo obdeluje. Farmer ne zasluži dosti, toda dokler ima svoj dom in ne drži rok križem, ni treba stradati ne njemu, ne njegovi družini.

Kdor se je z avtomobilom vozil po državi New York, je videl nešteto zapuščenih farm. V Ameriki je toliko zemlje, da bi lahko preživljala na milijone in milijone ljudi.

Roosevelt je tudi omenil, kako nesposobna je mesta na mladina za življenje na deželi. Dosti mestnih otrok sploh še nikdar ni videlo krave ali zajca.

— V Ameriki je na stotisoče in stotisoče mladih fantov, — je rekel, — ki poznajo le cesto in so sposobni le za dela, ki so s cesto v direktni zvezi.

Pozabil je dostaviti, da skoro vsak mestni otrok pozna mehanizem avtomobila, ne zna pa razlikovati pšenice in rži od ječmena. Mladina bi se razmeroma težko pričela farmarskem delu.

V prejšnjih letih so priseljenci oddelovali zemljo in ustvarjali bogastvo iz nje. Priseljencem so pa zaprli vrata, in vsled tega bo treba dosti vzgojnega dela, predno se bodo mestni ljudje preselili na farme in uspevali na njih.

ČE NAMERAVATE V DOMOVINO?

Pišite nam takoj bo brezplačna navodila in zagotavljamo vam, da boste po ceni ter udobno potovali.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
216 West 18 Street New York, N. Y.

SPREMEMBE V NATURALIZACIJSKEM POSTOPANJU

Lani so bile vzakonjene nekatere spremembe v naturalizacijskem zakonu. Ena izmed teh sprememb se tiče takozvanih "Certificate of Arrival". Poprej so osebe, ki so postale ameriški državljani vsled naturalizacije očet ali vsled poroke z ameriškim državljanom in ki so hotele dobiti svoje lastno državljsko spričevalo (Certificate of derivative citizenship), morale imeti spričevalo o prihodu — z drugimi besedami so morale podati dokaz, da so bile pripuščene v Združene države in pačati pristojbino \$5 za spričevalo o prihodu. Novi zakon odpravlja to potrebo in tako zniža stroške za derivativno državljsko spričevalo od \$15 na \$10 in v mnogih slučajih prihranja mnogo sitnosti in zamude.

Ravnatoko je odpravljena potreba spričevala o prihodu za vse inozemce, ki hočejo dobiti prvi ali drugi papir ako so prišli v Združene države pred dnem 29. junija 1906. To je datum, ko je vstopil v veljavo sedanji osnovni naturalizacijski zakon. Že ta zakon je izrecno opredelil take inozemce od potrebe, da dokažejo svoj prihod. To je bilo za to, ker zapiski priseljeniške oblasti pred tem datumom niso bili v najboljšem redu in ker zapiski pred letom 1897 so bili sploh uničeni vsled požarja na Ellis Islandu v tem letu. Ko je bil uveden zakon od leta 1929 glede registracije inozemcev, glede katerih ni zapiska o prihodu, je kongres enostavno pozabil na to okoliščino in od tedaj se je zahtevalo od vseh inozemcev, da morajo dobiti spričevalo o prihodu, brez glede na leto, kdaj so prišli. Ako ni bilo zapiska, je bilo treba zaprositi za registracijo, in to je stalo mnogo denarja in mnogo zamude. Spremembe lanskega leta odpravljajo to situacijo.

Inozemec, ki je prišel v Združene države pred dnem 29. junija 1906 je sedaj oproščen od potrebe spričevala o prihodu in mu ni treba plačati pristojbino od \$5 za isto. V njegovem slučaju se torej stroški naturalizacije znižajo od \$20 na \$15. Ali ne zadostuje, da le trdi, da je prišel pred tem datumom, marveč mora podati prepričevalne dokaze, da je bil v tej deželi vsaj od tedaj in da je od tedaj tukaj ostal. Spodaj navajamo izveček pisma okrajnega naturalizacijskega ravnatelja, ki navaja, kako dokaze se v splošnem zahteva:

— Z ozirom na vašo prošnjo za naturalizacijo, je važno, da dokažete da ste začeli bivati v tej deželi nekdanj pre dnem 29. junija 1906, kakor trdite v prošnji. V tem pogledu se vas opozarja, da naturalizacijski urad bo vpošteval kot zadostne dokaze eno izmed spodnjih točk:

1. Pobotnice na vaše ime.
2. Krstna ali poročna spričevala, kjer vaše ime je omenjeno.
3. Cerkevna spričevala glede poroke, krsta ali kakorkoli spričevala, kjer vaše ime je omenjeno.
4. Bančne ali vložne knjižice.
5. Izjave delodajalec, unij, jednot itd.
6. Kuverti pism z vašim naslovom, ako je razviden datum iz poštnega pečata.
7. Dokumenti glede kupoprodaje ne premičnin ali druge pogodbe.
8. Karkoli bi imeli pri sebi v zvezi s svojim potovanjem (šifkarto, broski list, listek za prtljago itd.).
9. Kakršenkoli papir, iz katerega je jasno razvidno, da ste bili v tej deželi pred dne 29. junija 1906.

Kakor je razvidno, tudi če kdo ne ve ni datuma ni broda, kdaj je prišel, zadostuje da more dokazati, da je bil v tej deželi pred dnem 29. junija 1906.

Zakon lanskega leta tudi ponavlja posebne olajšave za naturalizacijo inozemcev, ki so služili v ameriški vojski tekom svetovne vojne. Te olajšave bodo v veljavi do 24. maja 1934. Oni ne potrebujejo prvega papirja niti jim ni treba plačati nikakih pristojbin. Lahko zaprosijo, kjerkoli so jim zljubi. Pač pa morajo imeti dve priči, ki moreta dokazati njegovo moralno obnašanje in ne prestopno bivanje v tej deželi tekom zadnjih dveh let. Ako so prišli v Združene države po daljši odsotnosti po dnevu 3. marca 1924, morajo dobiti spričevalo o prihodu.

Isti zakon odpravlja posebne olajšave, ki jih je naturalizacijski zakon od leta 1906, nudil inozemcem, ki so služili v narodni gardi ali v državni milici v federalni službi, katere olajšave so bile iste kot one, ponujene vojakom in vojniim mornarjem. Glede inozemcev, ki služijo kot pomorščaki na ameriških trgovskih ladjah, zakon le določa, da njihova odsotnost iz Združenih držav se ne smatra kot pretrgajoča njihovo stalno bivanje v Združenih državah.

Nova izdaja knjižice "How to become an American Citizen" vsebuje tudi najnovejšo spremembo v priložni mimeografični prilogi. To knjižico izdaje Foreign Language Information Service.

FLIS.

Dva somomora v Splitu.

Te dni si je končal v Splitu življenje finančni podpredsednik F. Lukazič Antonov, doma baje iz neke vasi blizu Novega mesta. Njegov tovariš Mato Kujundžić ga je našel v sobi na divanu s prestreljeno glavo. Zapustil ni nobenega pisma in tako tudi ni znano, kaj ga je poglavo v smrt.

Iz Jugoslavije.

Dragocena starinska slika.

V Osijeku je slikar Leović zaposlen z restavriranjem slik v tamkojšanji župni cerkvi sv. Mihajla v trdnjavi. Pri tej priliki je Leović našel na dragoceno sliko, ki se ceni na 300.000 Din. Slika je izvršil Francoz Dressy, ki je v času francoske revolucije pobegnil in prišel v Osijek, kjer je bil več let "gradski kapitan". Umrl je v Osijeku. Slika je bila izgotovljena v početku prejšnjega stoletja.

S sabljo razsekal moža svoje ljubice.

Blizu Petrinje so našli strašno razmesarjenega kmeta Matijo Babica, ki ga je razsekal s sabljo ljubček njegove žene Ivan Andlar. Andlarja in Babicevo ženo so orožniki aretirali; on zločin priznava, ona pa taji. Andlar je začel v zaporu gladovno stavko.

Smrt najstarejše Banjalčanke.

V Banjaluki je umrla Ana Albrecht, ki ji je bilo 7. decembra 100 let. Doma je bila iz Bavarke.

Zanimiv proces zaradi doktorata.

Novosadsko sodišče je 5. jan. zaključilo zanimivo kazensko zadevo, ki je nastala zaradi tega, ker je neki starejši, splošno znani pravnik in javni delavec dovolil o pristnosti doktorata, doseženega v štirih letih z višjimi razredni srednje šole vred. Do zanimive sodniške afere je došlo tako:

Sedanji odvetnik v Vrhu, dr. Žarko Petrović je bil leta 1925 žitni trgovec v Novem Sadu. Tedaj je imel za seboj samo še nižje srednješolske razrede. Začetkom leta 1930 pa je bil že doktor prava in član novosadske odvetniške zbornice. Ta nenavadna in nagla kariera je vzbujala seveda veliko pozornost v Vrhu in Martin Filipan, nekdanji temišvarski veliki župan, se je obrnil na odvetniško zbornico, naj uvede proti Petroviću preiskavo, ker ni moglo, da bi bil v dobrih štirih letih dovršil višje razrede srednje šole in univerzo.

Dr. Žarko Petrović, ki je med tem že opustil svojo trgovino ter otvoril odvetniško pisarno pa je dokazal, da si je pridobil doktorat v Pečuhu in da so mu ga notrificirali v Beogradu. Dr. Filipan pa je tožil zaradi sumničnjenja pred oblastjo in po § 139 novega kazenskega zakona in je sodišče v Beli Cerki obsodilo Dr. Filipana na 4 mesece strogega zapor.

Señat novosadskega prizivnega sodišča pa je to razsodbo ovrgetel. Dr. Filipana oprostil, češ, da s svojim korakom pri odvetniški zbornici ni imel nobenih slabih namenov proti tožitelju in da je upravičeno dvomil o pristnosti njegovega doktorata, doseženega na tako izreden način. Dr. Petrović se je v Pečuhu poslužil študijskih ugodnosti, ki na Madžarskem še danes veljajo za bistve jake.

Zagonetna smrt moža in žene.

V vasi Lihač blizu Rume se je odigrala pretresljiva rodbinska tragedija. Na domu so našli mrtva Lazarja in Anko Vukin. Mati je držala v naročju dete, mož in žena sta imela čuden izraz na obrazih. Mrtva mati je tako krčevito objemala triletno hčerko, da so ji jo komaj iztrgali. Pravi vzrok tragedije še ni pojasnjen.

Mrtvega brata peljal v bolnico.

Te dni je pripeljal kmet Dragoljević iz vasi Šerengrad v novosadsko bolnico mrtvega brata Pajo. V bolnici je brat povedal, da je bil Pajo zjutraj doma še zdrav in dobre volje, naenkrat mu je pa postalo slabo in je umrl. Oblasti so odredile obdukcijo trupla.

Zdravljenje v jugoslovanskih bolnicah.

Po vseh bolnicah v Jugoslaviji se je v letu 1931 zdravilo 266.297 oseb in ščicer 144.936 moških in 121.601 ženska. Od teh je umrlo 11.782 oseb (7139 moških in 4643 žensk) skupaj torej 4% zdravljenih. Na bolnice v dravski banovini odpade 51.197 oseb (27.294

Peter Zgaga

Za prohibicijo so tisti, ki imajo v kleti dosti pijače. Proti prohibiciji so pa tisti, ki imajo samo glasove. Ni torej črta, če je tako.

V krasnem mavzoleju pred Kremliem leži balzamiran Ljennin.

— Kako se ti godi? — vpraša Rus drugega Rusa.

— Kakor Ljenninu.

— Kaj se to pravi: Kakor Ljenninu?

— Nu, pokopljejo te ne, a tudi jesti ti ne dajo.

Ko je ležal slavnati satirik Rabelais na smrtni postelji, so se zdravniki posvetovali v njegovi prisotnosti, kaj naj bi storili. Todorji odpre Rabelais, ki je bil sam slovit zdravnik, še enkrat oči in spregovori:

— Gospodje, dovolite mi, da umrem naravne smrti...

Rojakinja je pripovedovala: — Pomilite samo! Slišala sem ropot, prižgala sem luč in izpod postelje je molela moška noga...

— O, Bog, nebeški! Ali je bil tat? — je vzkliknila soseda.

— Ne, to je bil moj mož; tudi on je slišal ropot...

— Le zato sem se oženil, ker je bila moja izvoljenka povsem različna od ostalih žensk, — se je hvalil rojak.

— V čem pa je bila ta različnost?

— Bila je edina, ki me je hotela...

Globoka ženska ne izvoli med dvema možkoma nobenega, površno pa oba.

V ljubezni je možki čisto velik oset, ženska samo majhna neumnica.

Turški šaljevec Nasredin gre početi in sreča prijatelja.

— Pojdi z menoj, — mu reče, — na svatbo grem.

Prijatelj se brani:

— Jaz vendar nisem povabljen!

— Nič ne de, — odgovori Nasredin. — Ženin me dobro pozna. Sprejet boš prav tako kakor jaz. Stopila sta v hišo.

Ko ženin zagleda Nasredina, ga zgrabi za vrat in zakriči:

— Kaj iščeš tu, predrznež! Marš ven!

In ga vrže skozi vrata na cesto.

Hip nato prifrči čez prag tudi njegov prijatelj.

— No, — vzklikne Nasredin, — ali nisem govoril resnice? Sam si videl: ženin me dobro pozna, in sprejel te je prav tako kakor mene...

Res je pravilno merilo za lepoto okus, toda za okus ne poznamo nobenega merila.

Kdor zna odpustiti, ne zna sovrati.

— Ali priznaš, da si ti oni nepridiprav, ki je napisal na tablo, da sem jaz oset? — je vprašal učitelj učenca.

— Da, gospod učitelj!

— No, to me pa vendar veseli, da govoriš resnico...

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi ala-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANE-SLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NA-STOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Din 200	Lir 100
Din 500	Lir 250
Din 1000	Lir 500
Din 2000	Lir 1000
Din 5000	Lir 2500
Din 10000	Lir 5000
Din 20000	Lir 10000

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovolj, da se bo plačilo.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Na izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.75
" " " 10.00 "	" 11.50
" " " 15.00 "	" 17.25
" " " 20.00 "	" 23.00
" " " 25.00 "	" 28.75
" " " 30.00 "	" 34.50
" " " 35.00 "	" 40.25
" " " 40.00 "	" 46.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najina nakazila izvršujemo po CABLE LETTER na priateljstvo 01.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK BAKKER)

216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LOJZE ZUPANC:

V TOVARNI

1. Predmestna četrt. Dolga prašna cesta se izgublja v železniški predor. Onstran predora se zoži in pogosto izgubi v razbrzdano poljko pot in steze. Cesta smrdi po karanu in strojnem olju. Na obeh straneh jo oklepajo nizke hišice. Ob večerih postajajo na pragih ženske in kar čez cesto opravljajo... Na umazanih, skripajočih stoli na posedalet neobriti moški, v kamnastih streljanih, z rokavi zavilani do kolencev. Nekateri čitajo "Delavsko politiko", nekateri si neprestano nagajajo smradljive cigarete najslabše vrste, po večini pa am posedalet in počivajo. Jedki hup po znoju žetli iz njihovih oblik. Tam sede s svojim težkim priduševanjem in boleče v nebo, ali pa se s svojimi težkimi, porastlimi glavami pogrezajo v Bog ve kaj, dokler se ne zmirač popolnoma, ko trudnim vzdihom ali kratko kletvico vsanejo in se naveličano drago odmajejo k počitku v svoja atohla stanovanja.

Umežani, zestrđani ostražaji se ode po cesti. Utrujeni od "nikarja" in "fucanja v ris", se pade od ega konca ceste do drugega, se raje mance in skrivalnico in strano, neutrudno kriče. Ko se zmirač vsem, se prične po prstih plaziti odna do okna. Tako ogledujejo pridušujočo terčakajo, kdaj bi kateri bajti zargopotna skleda in zvenela razbita šipa, kdaj bi za ul hripav moški glas in zaveštili neki ženski, dokler jih ne priklji domov zategli živčji njihovih ater, ki jih s palico v roki pričajo na hišnih pragih.

Na koncu dolge ceste, tik predon stoji umazana bajta, na las polnna drugim. Nekaj oken je oblihi z deskami od zaboja "Francck" korije, nekaj jih je za silo prestrbljenih s počenimi šipami v trilihi in od cestnega blata obrizganih okna. Tudi bajta sama je do kolena na visoko odfana z njimi.

V tej hišici je stanovala Marta. Vsako jutro, ko so tovarniške sirene zatulile v megleno ozračje prebujajočega se dne, je vsa zasopljena in rdeča v obraz tekla, ko da beži pred razjarjeno množico, se zadrževala ob mimoidoče in časih kakor žoga odletela s cestnega pločnika v blatni jarek. Nekateri so se ženske zagnale hrup. Nekateri so se pričele histerično smejati, druge so se šobile, vedno pa se je našla katera, ki se je sklonila preko stroja k Marti in ji govorila: "Marta, pazi se starega! On je lump. Pa pa..."

Prehlad je odpravila s cenanim zdravilom

"Moji triletni sin se je hudo prehladil. Namazala sem ga s Pain-Expeller in v četrty dan je bil zdrav. Prihodnje jutro je prehlad izgubil. Anchor Pain-Expeller pripo-ročam kot najceneje in najbolje zdravilo roper prehlade, vnetje mišice, okorele sklepe in boleče noge."

Travis, Staten Island.

S. D.

PAIN-EXPELLER

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

SOVJEŠČINA — NOV JEZIK

Jezik vsakega naroda se razvija in gre skozi več razvojnih faz. Ni čudna, da se razvija tudi ruščina pod sovjetskimi režimom in da je prišel ta razvoj že tako daleč, da je postal prvotni ruski jezik starim Rusom skoraj nerazumljiv. Mesecnik "Ost Europa" priobčuje o razvoju ruščine pod sovjetskimi režimom zanimiv članek.

Sovjetska ruščina je zdaj polna ckorih izrazov, vzeti iz revolucionarnih gesel, poleg tega ima pa tudi vse polno superlativov, kakor na-kolesnejši, najmaksimalnejši itd. S komunističnih zborovanj se pašilajo vedno najbolj planeteči protesti. V ruščino se je vtihotapilo tudi mnogo tujih besed, ki so jih zanesli v njo v Rusiji živčji pripadniki tujih narodov. Posebno poglavje tvori sovjetski uradni jezik. Močno se pozna tudi pliv mešanja mestnega in kmetijskega elementa. Mnogo sledov so zapustili v ruščini tudi mornarji, ki so igrali prva leta revolucije odločilno vlogo. V sovjetsko ruščino je prodrlo tudi onogo izrazov iz azijskih narečij. Samo po sebi je razumljivo, da so izginili izrazi carske Rusije, kakor gubernator, ekscelencja, barin, baršnja itd. Zato sta pa postala izraza mužik in baba častna, nasprotno je pa izraz emigrant psovka. Za vsa daljša besede se rabijo zlasti v uradnem jeziku kratice, ki priprotim ljudem večinoma niso razumljive.

PISAVA, ZRCALO ZNAČAJA

V Budimpešti živi in sprejema grafologinja Madame Pythia. O kateri nihče ne ve, kakšno je njeno poreklo. Ljudje, ki jo trumoma obiskujejo, da bi iz njenih ust slišali proročanstva, slišajo, da je najbrže ruska aristokratinja, drugi jo zopet imajo za hčer poljskega gardnega častnika, drugi pa jo imajo spet za Romunko.

Madame Pythia pravi, da jo je zanimala pisava že v najmlajših letih. Še preden je znala dobro čitati, so se ji za črkami prikazovale neke podobe, ki jih je imenovala zvezde in rože. Pozneje se je dala celja posvetila grafologiji, za katero je očitovale veliko nadarjenost in intuicijo.

Pythia je pronicala pisave najznamenitejših mož našega časa in se prišla do naslednjih zaključkov:

Najmočnejša pisava mož sodobne politike je Mussolinijeva pisava. Videla sem njegovo rokopis priče na nekem kongresu v Milanu. Ta-krat je bil Mussolini še socialist in se je preživljal s publicistiko. Čim sem pogledala njegovo pisavo, sem spoznala, da bodočemu tega moža ne sliči položaju, ki ga je zavzemal tedaj, niti ni v smeri, kamor je takrat kazal njegov razvoj. Vendar pa se je od tistih časov Mussolinijeva pisava temeljito spremenila. Zdaj se zdi, kakor bi bila izklesana iz kamna.

V primeri s to pisavo je pisava Ljeninga in njegove žene popolnoma drugačnega značaja. Pisava obeh izlaja fanatično vero, ki jo nerusi ne morejo razumeti. Ta pisava, ki razodeva nekaj velikega, ne more zatajiti značaja širjave in daljave. Tu pa smo dosegli mejo, preko katere ne moremo naprej. Ruska duša je uganka. Zato nam daje upanje, da izganja, ki je nastalo v tej državi, ni zmožno, da bi se ukoreninilo drugod, to se pravi vsaj ne v takšnih oblikah, kakor jo je navzelo v Rusiji.

Pisava bivšega španskega kralja Alfonza priča o njegovi plemenitosti. O njej se lahko z gotovostjo reče: "Ta človek je brez krinke." Alfonz XIII. je gentleman od te-mena do nog in spada med tiste srečne ljudi, ki ohranjajo v vsakem življenjskem položaju dostojanstvo, najsi ga postavi usoda kamor hoče.

O Hitlerju pa se je izrazila Pythia zelo nepovoljno. V njegovi pisavi se ne razodeva nič velikega. Poteze ne kažejo nobene vrline v značaju. Hitler ni moč tistega kova, ki se po njih zaslugi dela zgodovina. On ni ustvaril pokreta, pokret si je slučajno izbral njega. Hitler ni v stanju razgibati sveta, da bi mu vdihnil novo življenje, še manj pa je sposoben, da bi dal svetovi novi dobri.

VAMPIRJI VELEMESTA

Spisal EMILE GABORIAU

64

Norbert si je bil toliko opomogel od pre-senečenja, da je lahko trezno premislil, kaj pomenijo očetove besede. In obšla ga je groza.

— Oče, — je začel, — odveč bi bilo hoditi jutri v Poitiers...

— Kaj praviš!... Kaj hočeš reči?

— Ne morem ljubiti gospodične de Puy-mandour, oče, in... ona nikoli ne bo moja žena.

Vojvoda je bil že dolga leta vaju, da je sin izpolnil vsako njegovo željo in zato je zdaj kar strmel. Na vse je bil pripravljen, toda kaj takega ni pričakoval.

— Kaj si znoel? — je zaklical na sina.

— Ali pa ne več, kaj govoriš.

— Vem dobro.

— Premišli sin!

— Vse sem že premislil.

— Jaz pa pravim: ubogaj!

Norbert je vstal in odgovoril z drhtečim glasom:

— Ne, nočem ubogati!

Odgovoriti tako je bilo z njegove strani junaštvo. Poznal je svojega očeta in dobro je vedel, kako strašna je njegova jeza, kadar prikipi do vrhunce.

Vojvoda, ki je bil navadno zelo rdeč, je postal blede ko zid.

— Jarnidieu! — je zakričal z groznim glasom, — od kod ti predrznost nastopiti tako odločno proti meni?

— Imam jo, od kar zapovedujejo očetje krivične reči.

To je bilo več, nego je mogel vojvoda de Champdoce prenesti. Zamahnil je s palico, planil nad sina in zakričal:

— Jarnitonnerre! Ti si drzneš nasprotovati mi!

Vendar pa ni udaril s težko palico, ki je bila v roki človeka njegove sile nevarno orožje, temveč jo je vrgel proč in zakričal s hripavim glasom:

— Ne... Ne udarim Donpaira de Champdoce!

Potem je zgrabil sina za vrat in ga odvel, ali bolje rečeno odnesel v sobo v drugem nadstropju gradu, kamor ga je vrgel in zaklenil za seboj vrata. Pred odhodom je še zagodrnjal:

— Štiriinvajset ur imaš časa za razmišljanje, če se hočeš oženiti s tisto, ki sem ti jo jaz izbral.

— Nikoli! — je odgovoril Norbert. — Nikoli! Nikoli!

Toda vojvoda teh besed ni več slišal, ker je bil že na stopnicah.

Norbert je ostal sam, bil je jetnik pod očetovo streho.

V tem hipu je bil res vreden energične Diane in če je pomislil, kaj je prav kar storil za njo, jo je ljubil še tistočkrat bolj.

Sedel je v naslanjač. Pri srečanju mu je bilo lahko in prijetno, kakor že dolgo ne. Vendar se pa misli na očeta niso dale odgnati. Slutil je, da oče besni, in v tem se ni motil.

VIII.

Na Daumanovo delavnico je nekdo potkal. "Prosto!" je zaklical.

Bila je ona, bila je res gospodična de Sauvebourg. Prišla je počasi in ne da bi sploh odgovorila na petolizniški "prezidentov" pozdrav; mimogrede ga je pogledala in o-mahnila v naslanjač.

— Nasvet mi je potreben, — je zamrmrala. — Čujte! Pred dobro uro...

Dauman je otožno prikimal z glavo rekoč:

— Žal, vse mi je znano.

— Vi veste?

— Da je gospod Norbert zaprt, da gospodična; da ste srečali v bivronskelem gozdu vojvodo de Champdoce. Znano mi je celo, kaj ste rekli vojvodi.

Diano je obšla groza.

— Kdo je vam vse to povedal? — je zajecjlala. — Kdo?

— Drvar, ki je prav kar odšel. Ah, gozd je izdajalski!

— Potem takem sem pa izgubljena! — je vzdihnila Diana.

Toda Diana se ni mogla udati kar tako, brez boja. Zgrabila je Daumana za roko in ga na svo moč stregla, rekoč:

— Ni še vsega konec!... Norbert bo kmalu polnoleten; upre se očetu, jaz hočem tako. Ali bi ne mogli poskusiti...

— Kaj pa?

— Eh, kaj vem? To morate vedeti sami. Kaj storiti? Govorite; pripravljena sem na vse.

"Prezident" se je na videz zelo ustrašil Dianine odločnosti.

— Za boga, pomirite se, gospodična, govorite tiše! — jo je miril. — Ah, vi ne poznate vojvode de Champdoce, to se vidi...

— To pomeni, da se ga bojite.

— Da, gospodična, zelo se ga bojim, priznam. Ah, kakšen človek je to!

— Z drugimi besedami — je nadaljevala z glasom globokega zaničevanja, — ko ste naju pripravili tako daleč, da sva se kompromitirala, naju v zadnjem hipu zapustite. Kakor vam, drago, meni ostane Norbert in to mi zadostuje.

— Pazite, gospodična! Kdo vam pa jamči, da se markiz ta hip ni uklonil očetovi volji?

— Ne! — je vzkliknila Diana. — On da bi me izdal?... Raje bi se ubil. Je bojazljiv, to je res, nikakor pa ni strahopeten. Pri spominu name in na svojo ljubezen ostane neizprosen.

Dauman je sedel v naslanjač pred pisalno mizo in se za hip zamislil. Potem je pa iz-pregovoril počasi:

— Ah, kolikim ljudem bi z vojvodino smrtjo odleglo! Toda vojvoda gotovo dočaka sto let. On je bogat, mogočen, spoštovan... Umrl bo mirno na postelji, obdan s spoštovanjem vseh; množice ljudstva ga spremljo k večnemu počitku in gospod župnik ga priporoči s prižnice vernikom v molitev.

Pri teh besedah je šnila Diana v glavo čudna misel in mráz jo je spreletel.

"Prezident" je vzel ta čas s pisalne mize stekleničico iz črnega stekla in jo začel na videz mehanično obračati med prsti.

— Da, — je nadaljeval, — vojvoda de Champdoce bo nas vse preživel, če ne bo...

Odmašil je stekleničico in stresel prevladno del njene vsebine na dlan. Bilo je nekaj zrne zelo drobnega praška, belkastega, le-sketajajočega se v mikroskopičnih kristalčkih.

— Glejte! — je dejal mračno. — Malo tega praška in nihče več bi se tega strašnega vojvode ne bal... Ne bojimo se človeka, ki je šest čevljev pod zemljo, pod širokim kamnom s krasnim nagrobnim napisom.

Obmolnil je; njegov pogled se je srečal z Dianinim pogledom. Dobri dve minuti sta se tako molče in nepremično gledala, le dihalata sta oba težko. To je bil tihi dogovor, čigar pogoje so določile njune oči. Razumela sta se, kajti Dauman je govoril nazadnje čisto tiho, kakor bi se bal, da prikljče njegov glas nevarnost.

— In to nič ne boli, — je zamrmral.

— Ah!

— Mislite si udarec s kijem po senen. Deset sekund in vse je končano. Nobenega krika, nobenih predsmrtnih krčev, nobenega grgranja, nič...

— Nič?

— In prav nobenih priprav? Zadostuje ščipec tega praška v poljubno tekočino, najbolje v vino ali kavo. Raztopi se, še predno pade na dno, in prašek se v tekočini nič ne pozna, ne po barvi, ne po okusu, ne po vonju.

Diana de Sauvebourg je primaknila naslanjač in prisledla k Daumanu. Govorila sta tako tiho, da bi ju niti iz neposredne bližine ni slišal.

Kar je obšla Diana nepopisno groza in planila je pokonci.

— Strašno! — je zajecjlala. — Strašno! Dauman se je nasmehnil.

Zakaj strašno? Nekdo se pripravlja umoriti me moralno... pa ga odstranim. Mar je to kaznjivo? Zakon poreče, da je, moja vest me pa odvezuje vsake krivde.

Diana je položila Daumanu roko na usta in preprečila nadaljevanje te gnusne teorije.

— Čujte! — je dejala.

Na stopnicah so se začeli težki koraki.

NADALJEVANJE SLEDI

Tri lepe sestre.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

30

(Nadaljevanje.)

— Tudi drugi se boje — jaz pa ne! — Ana potisne Gizelo v kot divana, sama pa prinese čaj. — Zakaj naj bi se je bala? Na vsak način je hotela, da Fritz poroči drugo, ki bi imela polne kupa denarja — zato je bila skrajna proti najini zaroki. V svojem sreču pa je dobra. Človek jo mora poznati. In tako sem ji naravnost rekla: — Gospa Kiessling, taka je pač usoda, da se imava s Fritzom rada in se tudi hočeva poročiti. Saj vendar želite, da bi bil vaš sin srečen in ako vztrajate pri svoji zahtevi, pa ne bo srečen. Sama se nisem vsilila v vašo družino. Moja družina ima odlično mesto, četudi ni tako bogata, kot ste vi. In jaz sem še mlada. Vsak dan morem dobiti moža — toda slučajno hočem imeti samo Fritzja. Tedaj pa me stari Kiessling posadi v naročje in pravi: — O, kaj mati. — jutri se peljemo h gospodu grofu Bernhausen in ga prosimo za Ano. — Vse drugo pa veste. Vidite ste, kako papa ni hotel o tem ničesar slišati in kako mu je le slednjič ugajalo Kiesslingovo veliko bogastvo. Tako se je godilo in ljudem ni moglo dostikrat povedati: držite srečo za lase, kadar se vam bliža in je ne zamudite iz same ošabnosti in ponosa.

Doro zadnje sumljiva rdečica. Tesno stisne ustnice. — Dobro govoriš Ana, — pravi Gizela in pogledi lepe sestre ne lase. — Bog ti ohrani solčno srečo. Ana nežno pritiska ustnice na roko ljubljene sestre. — Oprostite mi! — šepetaje, ker je čutila, da so jo ujene besede zadele, četudi nehoti. — Ali sta se že tudi dogovorila, kdaj se poročita? — vpraša Doro.

— Če bi bilo po Fritzovi volji, že jutri. Toda do poletja, po mladi morava se počakati. Spomladi mora iti na manevre, tedaj pa bom jaz v Seesburgu, da se nekoliko privadim na gospodinjstvo. Prav gotovo pride zopet nazaj k polku, čegar poveljnik je baron Bibra, katerega ima zelo rad —

Naenkrat prestrašena preneha. Saj je vedela, kaj pomeni sestro to ime, ki v hiši ni smelo biti omenjeno. — Toda Gizela ostane popolnoma mirna.

— Ali veste, kako je prišlo do zaroke med Bibro in Viviane Stork? — Ne? Potem pa vama povem, kar je pred kratkim Fritz izvedel od mladega praporščaka Schulenburga, čegar brat je prijatelj Bibre in Thielena.

Ana je bila zelo vesela, da ji je bila dana dolgo zaželjena prilika, da ne bi Gizela mislila, da je bila zaradi Viviane zavržena in prijazen Gizelin pogled ji je poyedal, da je napravila prav.

Kako vse drugače je stal pred Gizelo ljubljeni mož — ne kot mož, ki se ženi za denar, temveč kot mož, ki ima v sebi čast in ki se je žrtvoval za dobro ime in dekleta.

Nazvle sreni boleznj ji je bilo lažje.

*

Komercialni svetnik je prijel domače zabave v velikem obsegu, kar je mogel storiti v svoji razkošno opremljeni hiši. In rad se je s tem postavil, kakor tudi s svojo lepo ženo, kateor so mu splošno zavidali.

Na zunaj sta bila par, na katerem ni nikdo videl nobene napake — mož vedno spoštljiv proti njej, žena dostojna in uljudna, toda, ko sta bila sama, mu svoje nenaklonjenosti proti njemu ni prav nič prikrivala. Pogosto sta si stala nasproti kot dva borec. Doro se je vrgla v zabavo, da bi pozabila, ali se omamila, kajti življenje, ki si ga je izvolila, je bilo vedno težje, kot pa si ga je mislila. Mnogokrat se je čutila na koncu svojih moči in oprijela jo je igrzbižna enakomernost.

V družbi se je mnogokrat sestal z Haraldom Florstedtom, ki je postal povsod zaželen gost. Splošno so cenili in občudovali slavnega umetnika, ki je bil tudi zelo lep in zanimiv mož.

Smeje ji je vedno prihajal nasproti v namenu, da je dražil njeno ošabno hladnost. In vendar sta se pogosto v mislih zabavala med seboj.

Kako pazljivo je poslušala Florstedtovo besedo, kadar je odkrito pripovedoval o pomanjkanju in skrbih, katere pa je nazvle tekočam srečno prenegal. In Doro se je sramovala. Kajti vedela je: vse to pripovedovanje o umetniškem življenju, polnem bojev, je veljalo njej — samo njej!

Pri današnji domači zabavi pri Hosemannovih je bil med gosti tudi Harald Florstedt. Komercialni svetnik je skrbel za to, da so bili v njegovi hiši zbrani vsi veliki umetniki in znanstveniki in tedaj tudi Florstedt ni smel manjkati, ki tudi ni imel vzroka povabilo odkloniti. Hosemann je bil proti njemu vedno zelo prijazen in ljubeznjiv. — In kar je med njim in njegovo ženo tajno plavalo — kaj je bilo komu mar?

V krasni obeki, ki je bila na hrbtu in na prsih globoko izrezana, da je bilo njene dragoene bisere boljše videti, je gospa Dora Hosemannova sprejemala svoje goste. Tresoč se po celem telesu je sprejela Florstedtov poljub na roko. Opazila je, da so njegove temne oči zažarele, ko je izpustil njeno roko in stopil korak nazaj ter motril njeno postavo. Bela in hladna in polna mrzle, tajinstvene krasote, kot mesečna noč pozimi je bila gospa Hosemannova in ožarljiv je bil njen nasmeh, ki se je tako rekdo pokazal na njenem kot kip resne obraze.

Nekaj trenutkov se gledata oči v oči, toda kmalu zavzame Haraldov obraz običajni hladni izraz. Naglo izgovori nekaj besed in odgovori na njena vprašanja ter odide, da pridejo drugi gostje na vrsto.

Bilo je prvokrat, da je bil gost v sobah njene hiše. Doro ga opazuje, ko si ogleda slikarije po stenah in opazila je tudi njegov zaničljivi nasmeh, ki se je pokazal na njegovih izrazitih ustnicah. Vedela je, kaj misli. V svojih lihih začuti goreti rdečico — o, kako majhna se je zdela v primeri z njim!

Elegantna množica se je gibala sem in tja; vsi se veselo razgovarjajo in smejejo.

Komercialni svetnik se približa Florstedtu, ker je hotel slišati njegovo sodbo o slikah.

— Gospod komercialni svetnik, oprostite me tega! — prosi umetnik. — Ako hvalim, mogoče ni res, ali pa prilizovanje, ako govorim nasprotno, bi mogli smatrati za nevoščljivost. V tej zadevi sem nekoliko prizadet, zato bi se rad temu izognil —

Pogleda obeh padeta na Doro, ki se je ravno pogovarjala s svojima sestrama.

— Tri lepe sestre! — pravi Florstedt.

— Katera je najlepša, gospod Florstedt? — vpraša Hosemann, pričakujoč, da bo umetnik prav gotovo imenoval Doro.

— Težko je to določiti! Vsaka je popolna na svoj način.

— Kot umetnik morate vendar imeti bolj določno sodbo. Kateri daste prednost?

— Iz umetniškega stališča je mogoče vaša gospa najpopolnejša — mogoče, pravim. Vendar pa bi dal prednosti grofici Gizeli, ker v umetniku zadovolji tudi Sloveka.

— Potem ne bi hoteli slikati moje žene? Presenečen molči Florstedt za trenutek. Ta srečna misel, biti vsak dan skupaj s to lepo ženo, da se more zatopiti v vsako ptoze njenega čudovito-krasnega obraza — tukaj se mu nudi izpolnitev njegovih tihih želja.

Toda se upira. — Ne, gospod komercialni svetnik. — Ali mogoče mislite, da vam ne plačam za vaše delo? — Hosemann se smeje. — Zahtevajte, kar hočete. Čelaga mojega premoženja ne bo treba dati.

— Za mene bi bilo to veselje in čast, da bi sploh smel slikati tako lepo ženo — tudi brez plačila, toda —

— Toda? — sili komercialni svetnik nepotrpežljivo.

(Dalje prihodnjič.)

Za matere in gospodinje

SOLATA

Med najzgodnejšimi zelenjavami je zelena solata. Natančno vzeto beseda ne značuje rastline, temveč način pripravljanja, kajti beseda pomeni nekaj osoljenega in izvira iz latinskega "sal" — "sol". Seveda pa pri tem načinu pripravljanja sol ne igra glavne vloge. — Oče in jesihi sta morda važnejša. Sadna solata iz jabolk, oranž, itd., nosi svoje ime po krivici, ker se stoji samo iz soka in sladkorja.

Zelena solata je važna hranilno ne samo kot pomladni pozdrav, temveč tudi zato, ker čisti kri. Že Brillat-Savarin, slavnj gastronom, ji je pripisoval pomlajevalno moč. Za pripravo solate velja čisto enotno pravilo: Z oljem razpaja, z jesihiom skopari, s soljo gospodari modro, nekaj pa kakor more.

— Ta nasvet je baj se španskega izvera. V neki italijanski anekdoti iz 17. stoletja pa je takisto naveden, samo da priporoča ta anekdota razpajati tudi s soljo. Sol se mora v jesihiu popolnoma raztopiti, da se more vezati z oljem. Popolna pomešanje jesihi in olja, ki se drugače ne prenašata, je skrivnost vsake dobro pripravljene solate.

Na Francoskem vzamejo na žlico jesihi štiri žlice olja. Često pa napravijo neveče gospodinje čisto narobe, kar seveda pod nobenim pogojem ne more dati dobre solate. Francoski imajo navado, da po možajo v svojo solato tudi tako zvano "fourniture", mešanico vsakršnih, na drobno sesekljanih zeli, peteršilja, čebule, krebulje itd. Sladokusni Vaerst pravi k temu, da je fourniture samo zaradi lepšega in da je čisto postranska. Kot dodatek zavrača tudi teletino, jajca, sardale, olive, maslo, mleko in podobno, kar počenjajo zlasti Angleži, ki so po njegovem mnenju slabi jedci. Kolesček citrone, kakor jo uporabljajo Lombardi, bi se šel. Vendar so že stari poznali takšne dodatke, zlasti iz močno začimjenj zeli in sira.

V francoskih restavranjih pripravljata solato sam Maitre d'Hotel pred očmi gosta in z vsemi cere-

monijami. Isto bi moralo biti tudi drugod, predvsem v družinskem krogu pred povabljenici, kjer bi to malo mujo morala prevzeti gospodinja ali gospodar. V Berlinu so imeli proti koncu 18. st. znamenito hotelirko, ki je gostom sama pripravljala solato. Preden je začela, je ljudi naprosila, naj je ne motijo pri tem opravilu, ker drugače ne jamči za uspeh. Imela pa je tudi lepe roke in v tem je bil velik del njenega uspeha. Routssetu, ki je propagiral zakon o obveznem življenju solate, ker je menil, da blaži slabe instinkte, je dejal, da to okusnost solate močno povzdigne, če jo pripravljajo nežne roke čisto mladih deklet.

Iz zgodovine solate je znana zgodba francoskega emigranta J. Albinaea, ki je s samim pripravljanjem te jedi postal bogat mož. Živel je v Londonu in navzle temu, da je imel le skopo blagajno, je nekoga dne obedoval v enem tamošnjih najfinjših restavrantov. — Družba odličnih Angležev je v njem spoznala Francoza in so ga vljudo prosili, da bi jim pripravil solato na francoski način. Privolil je in je s pridatki spravili tolikšno mojstvo, vino skupaj, da so bili vsi navdušeni. Med pogovorom so Angleži zvedeli za njegov žalostni položaj in takoj so se mu oddolžili z bogatim darilom. Dati jim je moral tudi svoj naslov in obdelj ga je ves odlični London vabil k vsaki slavnostni prireditvi, da bi pripravljala solato. Na ta način si je pridobil ogromno imetje, s katerim se je vrnil v domovino.

POZOR

Naša zaloga Blaznikovih Pratik je pošla. — V zalogi imamo še Slovensko-Amerikanski Koledar, ki stane samo 50 centov.

Uprava Glas Naroda

GROZEN ZLOČIN

O groznem zločinu poročajo iz Debreceina. Kmet Alesander Szabo in njegov svak Aleksander Varga sta bila zaljubljena v lepo kmečko dekle, ki se ni hotelo oddoliti za nobenega. Varga je končno pregovoril dva prijatelja, da so zasnovali peklenški načrt. Szabo so izvalili v gostilno, kjer so ga imenitno pogostili, potem so pa izzvali prepir in vrgli že močno vinjenega moža ob tla tako, da se je onesvestil. Onesvečenega so naložili na voz in se odpeljali z njim iz vasi, kjer so privezali svojo žrtve za nogo k vozu tako, da je ležala glava na tleh. Ko je bilo vse pripravljeno, so udarili po konjih, ki so se splašili in zdirjali po cesti.

Splašeni konji so vlekli nesrečnega moža poldrugi kilometer daleč. Posledica je bila, da je Szabo izdihnil, še predno so se konji ustavili. Imel je tako razmesarjeno glavo, da ga sploh ni bilo mogoče spoznati. Orožniki so aretirali morilce, ki so svoj zločin odkrito priznali.

SAMOMOR ATENTATORJA

V državi ječi luksemburški, kjer je bil nekaj dni zaprt, je izjavil samomor Bolgar Konstantinov. Zapri so ga zaradi nepojasnjenega umora nekega svečenika. Preden je sklenil svoje grešno življenje, je Konstantinov vdolbel v zid svojevrstno izpoved, ki se začne z besedami: — "L. 1925 smo položili bombe v katedrali."

Konstantinov je izjavil, da ga je popolnoma minilo veselje do življenja, ker vidi, da je življenje zanj brez pomena. Misel na delstvo, da je ugonobil toliko dragocenih življenj, je tako mučila njegovo vest, da je sklenil napraviti konec.

Domneva se, da je bil Konstantinov eden izmed tistih, ki so l. 1925 uprizorili napad na katedralo Aleksandra Nevskega v Sofiji. Učinek eksplozije je bil strašen. 140 asov je tedaj ohležalo ubitih, 212 pa ranjenih. Policija je takrat prišla tri moške, ki so jih zaradi zločina obsodili na smrt in jih ustrelili. Šele sedaj je prišlo na dan, da so te žrtve po nedolžnem prelihe svoje kri.

POGREBI LJUDSKE SVEČANOSTI

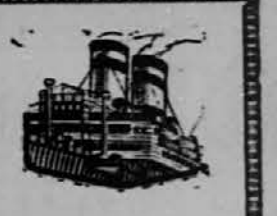
V starih časih so bili pogrebi pri mnogih narodih zlasti na kmetih prava ljudska svečanost in ta običaj se je ohranil ponekod do današnjih dni. Deloma se je ohranil tudi pri nas, saj ljudje zlasti po kmetih, pa tudi po mestih po pogrebu pijejo. To je sicer deloma barbarški običaj, toda človeški značaj je pač tak, da človek hitro bo-

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

(FRANK SAKSER)

216 WEST 18TH STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

berile

(ENGLISH SLOVENE READER)

Svaka koda

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street New York City

SHIPPING NEWS

- 25. januarja: Manhattan v Havre New York v Cherbourg
- 26. januarja: Berengaria v Cherbourg
- 28. januarja: Lafayette v Havre
- 31. januarja: Bremen v Bremen
- 1. februarja: Albert Hall v Cherbourg
- 3. februarja: Aquitania v Cherbourg
- 4. februarja: Conte di Savoia v Genoa
- 7. februarja: Bremen v Bremen
- 8. februarja: Leviathan v Cherbourg Hamburg v Cherbourg
- 10. februarja: Odenk v Cherbourg Paris v Havre
- 15. februarja: Berengaria v Cherbourg
- 16. februarja: Deutschland v Cherbourg
- 17. februarja: Europa v Bremen
- 18. februarja: Champlain v Havre Rex v Genoa
- 22. februarja: Bremen v Bremen
- 25. februarja: Conte di Savoia v Genoa Majestic v Cherbourg

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre Na Hitrem Ekspresnem Parniku

PARIS

10. FEBRUARJA

4. Marca — 24. Marca

LAFAYETTE

28. Januarja — 18. Marca

CHAMPLAIN

18. Februarja — 11. Marca

NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

BREMEN

EUROPA

NAJHITREJŠI PARNIKI, KAR JIH PLUJE

SAMO 7 DNI DO

JUGOSLAVIJE

Posoben vlak ob parniku v Bremerhavenu jamči najbolj pripravo potovanj v Ljubljano. Pojasnila pri lokalnih agentih ali 57 BROADWAY, NEW YORK

NORTH GERMAN

LOYD

Koledar l. 1933

Vsebuje poleg spisov dveh naših pisateljev Trohe in Ruppika tudi pesmi Johna Bukovinskega, opis našega "Severnega romarja" Platinška, par krasnih povesti, poučne članke iz zemljepisja, naravoslovja in zgodovine ter nešteto drugih zanimivosti.

Cena 50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, PO-UKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York, N. Y.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN